

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/52/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718202900
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6718202900.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a členov senátu JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobkyne: S. I. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. Y. XX/XX, XXX XX O., proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s. so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava 25, IČO: 31 320 155, právne zast. ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., so sídlom Kýčerského 7, 811 05 Bratislava, IČO: 36 857 513, o zaplatenie 7 395,03 eur a primeraného finančného zadostučinenia v sume 3 404,73 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu vo Zvolene č. k. 16Csp/106/2018 - 118, zo dňa 14.12.2018 takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu v zamietavej časti výroku o vydanie bezdôvodného obohatenia m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 320,- eur z titulu bezdôvodného obohatenia na úkor žalobkyne v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia z a m i e t a .

II. Rozsudok okresného súdu v zamietavej časti výroku na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 3 404,73 eur p o t v r d z u j e .

III. Žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 91,36 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu žalobkyne zamietol. Žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v plnom rozsahu do troch dní od právoplatnosti uznesenia o určení výšky trov.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu 03.05.2018 domáhala vydania bezdôvodného obohatenia voči žalovanému vo výške 7 395,03 eur, ako rozdielu medzi poskytnutými platbami v prospech žalovaného a výškou úveru poskytnutého žalobkyni žalovaným t.j. 13 055,03 eur - 5 660,- eur, z dôvodu, že podľa názoru žalobkyne úverová zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným neobsahovala všetky zákonom predpísané (obligatórne) náležitosti, a v dôsledku toho žalovaný nemal nárok na zaplatenie úrokov a poplatkov z úveru. Okrem toho sa žalobkyňa domáhala aj zaplatenia primeraného finančného zadostučinenia v sume 3 404,73 eur, čo považovala za primeranú výšku vzhľadom na celé roky nátlaku voči nej a obťažovania.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalovaný ako veriteľ prostredníctvom splnomocneného zástupcu spoločnosti Slovenské kreditné karty, a.s., IČO: 36 493 783, so sídlom Hlavné nám. 12, Kežmarok uzavrel so žalobcom ako dlžníkom dňa 25.06.2004 zmluvu o vydaní a používaní „pôžičkovej karty Triangel PREMIUM“. Žalovaný nespochybnil tvrdenie žalobkyne, že zmluva neobsahuje všetky náležitosti vyžadované podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a

preto je úver čerpaný na základe tejto zmluvy treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. Na základe predmetnej zmluvy prostredníctvom platobnej karty žalobkyňa vyčerpala v období od 06.07.2007 do 15.10.2008 postupne spolu sumu 5 660,- eur a v období od 27.07.2004 do 29.09.2015 zaplatila žalovanému v splátkach spolu sumu 13 055,03 eur. V dôsledku toho, že úver bol bezúročný a bez poplatkov, povinnosťou žalobkyne bolo žalovanému vrátiť sumu 5 660,- eur a suma 7 395,03 eur predstavuje plnenie žalovanému bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ktoré bol žalovaný povinný vydať žalobkyňi (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

4. Medzi stranami bolo sporné skutkové tvrdenie o okamihu, kedy sa žalobkyňa dozvedela o tvrdenom bezdôvodnom obohatení, ktoré mal žalovaný získať na jej úkor. Žalobkyňa tvrdila, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela až v roku 2017 v rámci konania sp. zn. 6Csp/106/2016, žalovaný tvrdí, že o bezdôvodnom obohatení sa žalobkyňa dozvedela už v okamihu uskutočnenia platieb jednotlivých splátok. Žalovaný totiž vzniesol v konaní námietku premlčania uplatneného nároku.

5. Otázku premlčania súd posudzoval podľa ust. § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru súdu subjektívnu vedomosť žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia možno stotožniť s okamihom platieb tých splátok, ktoré nasledovali po zaplatení istiny úveru 5 660,- eur. Právne posúdenie veci súdom v konaní sp. zn. 6CSp/106/2016 nemá na plynutie subjektívnej premlčacej doby žalobkyne v danom konaní žiadny vplyv (stranami sporu v uvedenom konaní boli odlišné subjekty ako v prejednávanej spore - stranou sporu vedeného pod sp. zn. 6Csp/1206/2012 nebol žalovaný), pričom plynutie premlčacej doby možno posudzovať len vo vzťahu k vecne legitimovanému subjektom.

6. Zo skutkových zistení vyplýva, že poslednú splátku zaplatila žalobkyňa žalovanému dňa 29.09.2015, preto najskôr od tohto dňa začala žalobkyňi plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia proti žalovanému a jej posledný deň pripadol na piatok 29.09.2017, ktorý bol riadnym pracovným dňom. Žalobkyňa právo na súde uplatnila - žalobu podala dňa 03.05.2018, teda po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Keďže subjektívna lehota uplynula pred podaním žaloby na súd, nebolo ani právne významné a dôvodné zaoberať sa aj plynutím objektívnej trojročnej premlčacej doby (hoci je zrejmé, že pri splátkach zaplatených nad rozsah istiny 5 660,- eur v období pred májom 2015 došlo do podania žaloby k uplynutiu aj objektívnej trojročnej premlčacej doby na uplatnenie práva, pre ktorej začiatok plynutia nie sú potrebné žiadne subjektívne vedomosti o existencii bezdôvodného obohatenia - v máji 2015 boli zaplatené tri splátky spolu v sume 320 eur a premlčacia doba plynie samostatne ohľadne každej platby, je zrejmé, že k premlčaniu prevažnej časti uplatneného nároku žalobkyne došlo aj v objektívnej trojročnej premlčacej dobe.). Námietku žalovaného súd posúdil ako dôvodnú a preto nárok žalobkyne, z dôvodu premlčania zamietol (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

7. V dôsledku zamietnutia žaloby v časti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je dôvodná ani žaloba žalobkyne v časti o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré prichádza do úvahy len v prípade úspechu žalobkyne v spore.

8. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP. V spore bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, preto mu súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalobkyňi. O výške náhrady rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konania končí (§ 262 ods. 2 CSP).

9. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a zaviazal žalovaného na úhradu bezdôvodného obohatenia v sume 7 395,03 eur a zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia v sume 3 404,73 eur.

10. Súd sa v odôvodnení rozsudku priklonil k žalovanému a vôbec nebral do úvahy vyjadrenia žalobkyne z pojednávania dňa 14.12.2018, nikde nie sú spomenuté argumenty z pojednávania, ktoré tam odzneli a spochybujú tvrdenia žalovaného.

11. Na vydanie bezdôvodného obohatenia je stanovená kombinovaná premlčacia doba - subjektívna a objektívna, ktorej začiatok plynutia je pri každej upravený odlišne. Začiatok objektívnej doby začína na základe objektívnej skutočnosti bez subjektívnej vedomosti o bezdôvodnom obohatení. Začiatok

subjektívnej premlčacej doby stanovuje § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ide o moment, kedy sa oprávnený dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Pri „otočenom postavení“ sporových strán - fyzické osoby spotrebiteľa vystupujú na strane žalobcov, ak poskytovateľ úveru poruší niektorú zákonnú povinnosť nastupuje sankcia - bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, z čoho vyplýva, že spotrebiteľ, ktorý uhradil finančné prostriedky nad rámec istiny úveru má nárok na ich vrátenie. Okresný súd sa v danom prípade pri posudzovaní začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby priklonil k zástancom tzv. „opačného výkladu“, že pre posúdenie skutkových okolností sa stačí obmedziť na zistenie: vedomosti spotrebiteľa o tom, že uzatvoril zmluvu o úvere a o tom, že plnil podľa uzatvorenej zmluvy splátky. A teda zároveň, ak časť splátok uhrádzaných spotrebiteľom podľa zmluvy o úvere je možné právne kvalifikovať ako bezdôvodné obohatenie, potom spotrebiteľ o tomto obohatení musel získať vedomosť momentom úhrady každej jednotlivkej splátky zo zmluvy o úvere. S takýmto názorom sa žalobkyňa nestotožňuje. V reálnom živote má spotrebiteľ vedomosť len o tom, že uzatvoril zmluvu o úvere a že má splácať jednotlivé splátky, inak bude postihnutý. Súd v odôvodnení uvádza, že začiatok subjektívnej doby začal plynúť okamihom platieb splátok po zaplatení istiny a subjektívna a objektívna doba začali plynúť rovnako. Subjektívna premlčacia doba - výklad počiatku plynutia tejto lehoty (kedy sa oprávnená dozvedela ...) musí smerovať k spravodlivému výsledku, neinformovanosť, či nedostatočná informovanosť spotrebiteľa nemôže byť spotrebiteľovi na ujmu, účelom spotrebiteľského práva je poskytnúť spotrebiteľovi ochranu v prípadoch, kde môže dodávateľ zneužiť neinformovanosť spotrebiteľa tým, že do zmluvy zakomponuje zmluvné podmienky nevýhodné pre spotrebiteľa. Žalovaný dlhoročne pôsobí v danom sektore, poskytuje spotrebiteľské úvery a tieto mali byť v súlade so zákonom, mnohé rozsudky súdov však dokazujú, že v praxi to tak nie je. Pri priznaní výšky finančného zadosťučinenia treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a treba to chápať aj ako odmenu spotrebiteľovi, že sa pustil do sporu s ekonomicky aj právne silnejším.

12. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť. Z odvolania je zrejmé, že žalobkyňa vadu rozsudku okresného súdu vidí v tom, že sa súd nestotožnil s jej pohľadom na prejednanú vec, najmä v otázke účinkov žalovaným vznesenou námietku premlčania. Podľa názoru žalovaného rozhodnutie súdu je odôvodnené v súlade s ust. § 220 CSP. jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Odvolanie žalobkyne pramení jedine v neochote žalobkyne akceptovať právny názor vo veci konajúceho súdu, v odvolaní žalobkyňa len tvrdošijne opakuje svoj pohľad na vec a za každú cenu sa snaží nájsť v odôvodnení rozsudku údajné nedostatky, ktoré by mali mať za následok jeho revíziu, či zrušenie v odvolacom konaní, takými nedostatkami však rozsudok netrpí. Nosnou a konečnou témou sporu bolo a ostáva plynutie času a žalovaným vznesená námietka premlčania (údajného) nároku žalobkyne, ktorej účinky súd prvej inštancie akceptoval a na ktorej založil výrokovú časť rozsudku. Námietka premlčania konzumovala nielen celý (údajný) nárok žalobkyne, ale i zvyšné témy v spore, ktorých dôsledné preskúmanie v spore by nebolo hospodárne a pre celú vec samú potrebné.

13. K vyjadreniu žalovaného žalobkyňa uviedla, že žalobca sa odvoláva len na „neochotu“ žalobkyne prijať rozsudok. Žalobkyňa trvá na svojich doterajších tvrdeniach. Dôkladnejším štúdiom jej materiálov, sa utvrdila, že banka ju ako klienta poškodila.

14. Žalovaný na podanie žalobkyne (vyjadrenie) písomne nereagoval.

15. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario, z dôvodu, že nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem, rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavej časti výroku na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené v enunciate tohto rozsudku a vo zvyšku žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol. Rozsudok okresného súdu v zamietavej časti výroku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 3 404,73 eur podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

16. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

17. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom bol uzatvorený zmluvný vzťah dňa 25.06.2004 - Zmluva o vydaní a používaní „pôžičkovej karty Triangel PREMIUM“, ani to, že uvedená zmluva neobsahuje všetky náležitosti vyžadované podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a preto je úver čerpaný na základe tejto zmluvy treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. Medzi stranami nebolo sporné, že na základe tejto zmluvy prostredníctvom platobnej karty žalobkyňa vyčerpala v období od 06.07.2007 do 15.10.2008 postupne spolu sumu 5 660,- eur a v období od 27.07.2004 do 29.09.2015 zaplatila žalovanému v splátkach spolu sumu 13 055,03 eur. Potom v dôsledku toho, že úver bol bezúročný a bez poplatkov, povinnosťou žalobkyne bolo žalovanému vrátiť sumu 5 660,- eur a suma 7 395,03 eur, ktorú žalobkyňa zaplatila žalovanému nad sumu 5 660,- eur predstavuje plnenie bez právneho dôvodu v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka - bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobkyne.

18. Žalovaný vzniesol v spore námietku premlčania na vydanie vyššie uvedeného bezdôvodného obohatenia žalobkyne. Súd v súlade so zásadou hospodárnosti konania bol povinný zaoberať sa otázkou premlčania prednostne.

19. Medzi stranami bolo sporné plynutie premlčacej doby, každá zo strán začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby, čo má rozhodujúci vplyv na výsledok rozhodnutia vo veci samej v posudzovanom prípade, ustálila rozdielne.

20. Žalovaný v konaní tvrdil (viď. jeho vyjadrenie k žalobe), že podľa jeho názoru je nárok premlčaný v 2 ročnej subjektívnej premlčacej dobe, ktorá v danom prípade plynie od momentu, kedy žalobkyňa dané platby sama uskutočnila, pričom prípadné právne znalosti žalobkyne nie sú vôbec právne relevantné. Je irelevantné, kedy si spotrebiteľ v pozícii žalobkyne začal zisťovať bližšie informácie ohľadom spotrebiteľského práva a kedy mal danú skutkovú situáciu právne posúdenú. Pokiaľ by spotrebiteľ v pozícii žalobkyne tvrdil, že si vec nechal právne posúdiť v ten či onen deň, nemôže to byť relevantné, pretože začiatok plynutia premlčacej doby by závisel výlučne len od tvrdenia žalobkyne - a tak žalovaný ani nemá dosah v takomto prípade na žiadnu dostupnú procesnú obranu. Žalovaný sa vyjadril aj k objektívnej premlčacej dobe v tom zmysle, že v danom prípade nie je možné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu.

21. Žalobkyňa tvrdila, že o vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaného na jej úkor sa dozvedela v septembri 2017 pred pojednávaním v konaní sp. zn. 6Csp/106/2016, kde vystupovala v pozícii ako žalovaná (voči žalobcovi Intrum Justitia Slovakia s.r.o.) zo zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s. zo dňa 25.06.2004, ktorú zmluvu súd v uvedenom konaní posúdil ako bezúročnú a bezpoplatkovú, pričom išlo o tú istú zmluvu, na základe ktorej v tomto prebiehajúcim konaní ona v pozícii ako žalobkyňa uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému (VÚB a.s.). Preto od septembra 2017 je treba počítat' subjektívnu dvojročnú premlčaciu dobu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaným. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu zastáva názor, že v prípade žalovaného ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, na ktoré sa vzťahuje 10 ročná premlčacia doba.

22. Občiansky zákonník upravuje premlčateľnosť práv v ust. § 100 a nasledujúcich. Podľa § 100 ods. 1, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110), na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka a ak sa dlžník premlčania dovoľá nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. V § 101 ide o „všeobecnú“ premlčaciu dobu, ktorá je trojročná a uplatní sa všade tam, kde zákon pre určité právo neupravuje osobitnú premlčaciu dobu, pričom premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia zákon upravuje osobitnú premlčaciu dobu v ust. § 107 ods. 1, 2.

23. Žalobca uplatnil žalobným návrhom nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia Občiansky zákonník stanovuje kombinovanú premlčaciu dobu subjektívnu v § 107 ods. 1, podľa ktorého právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil a premlčaciu dobu objektívnu v § 107 ods. 2, podľa ktorého najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Tieto premlčacie doby (subjektívna a objektívna)

začínajú, plynú a končia nezávisle na sebe. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a objektívna premlčacia doba je trojročná, alebo desaťročná. Pokiaľ márne uplynula aspoň jedna z týchto premlčacích dôb a je vznesená námietka premlčania, nemožno právo na vydanie bezdôvodného obohatenia priznať (§ 101 ods. 1). Ak sa skončí plynutie jednej z nich právo sa premlčí a to aj napriek tomu, že poškodenému plynie ešte druhá premlčacia doba.

24. Účelom inštitútu premlčania je na jednej strane viesť oprávneného k tomu, aby v prípade nesplnenia záväzku povinným zbytočne neodkladal uplatnenie svojho práva a na strane druhej, poskytnúť dlžníkovi nástroj na obranu proti oprávnenému, ktorý svoje právo neuplatnil v stanovenej lehote. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam, v súlade so zásadou právnej istoty a všeobecnou požiadavkou sledovať potrebu ochrany svojich ohrozených a porušených práv.

25. Možno súhlasiť s názorom okresného súdu, aký uviedol v odôvodnení jeho rozsudku, že vo všeobecnosti je pre začiatok subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia rozhodujúci subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvedel o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie jeho práva. Vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a o tom, kto ho získal, musí byť skutočná a nielen predpokladaná. Pričom nie je rozhodujúce ani to, či sa oprávnený o svojom práve nedozvedel vlastným zavinením, teda či sa mohol o svojom práve dozvedieť alebo mal dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti. Teda slovné spojenie: "keď sa oprávnený dozvie" je treba vykladať v tom zmysle, že oprávnená osoba musí nadobudnúť vedomosť o skutočnostiach uvedených v ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa názoru odvolacieho súdu, ak má byť dodržaný takýto výklad posúdenia vedomosti o bezdôvodnom obohatení v posudzovanom prípade, tak žalobkyňa musela mať vedomosť o existencii (uzatvorení) zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB a.s., o rozsahu povinností vyplývajúcich jej z tejto zmluvy (o obsahu zmluvy) a samotnom plnení zo zmluvy a taktiež musela mať vedomosť o tom, že na predmetnú zmluvu sa vzťahuje zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (bez toho, aby spotrebiteľ vedel, že na zmluvu sa vzťahuje táto fikcia, by nebolo možné hovoriť o skutočnej vedomosti o bezdôvodnom obohatení), pritom v tejto súvislosti prípadné právne znalosti (právna kvalifikácia) spotrebiteľa nie sú podstatné, relevantné (prioritná je zásada nevyhnutnej existencie skutočnej vedomosti oprávneného subjektu o bezdôvodnom obohatení). Dôvodom, prečo v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere prichádza k bezdôvodnému obohateniu na strane poskytovateľa úveru, je práve to, že zákon o spotrebiteľských úveroch upravuje v presne špecifikovaných prípadoch fikciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Avšak potom, ako u oprávneného nastane subjektívny moment nadobudnutia skutočnej vedomosti o podstatných okolnostiach o bezdôvodnom obohatení, oprávnený sa už nemôže odvolávať na to, že nepoznal právnu úpravu, napr. podmienky upravujúce bezdôvodné obohatenie alebo plynutie premlčacej doby, na plynutie subjektívnej premlčacej doby takáto obrana nemá žiadny vplyv.

26. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu je zřejmý záver súdu, že: „subjektívnu vedomosť žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia možno stotožniť s okamihom platieb tých splátok, ktoré nasledovali po zaplatení istiny úveru 5 660 eur a nakoľko poslednú splátku zaplatila žalobkyňa žalovanému dňa 29.09.2015, preto najneskôr od tohto dňa začala žalobkyňa plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia proti žalovanému a jej posledný deň pripadol na piatok 29.09.2017, ktorý bol riadnym pracovným dňom.“

27. Z vyššie uvedeného výkladu zákonných ustanovení upravujúcich premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia však vyplýva, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nie je možné len predpokladať, že by oprávnená osoba mohla skutkové okolnosti vedieť alebo, že by sa to mohla dozvedieť alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Vyššie uvedený záver okresného súdu o momente začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prejednávacom prípade je podľa názoru odvolacieho súdu založený iba na indícii, „predpoklade“, že žalobkyňa musela získať vedomosť o obohatení žalovaného momentom úhrady každej jednotlivéj splátky, čo odvolací súd vyhodnotil ako záver nesprávny. Už samotný fakt, že žalobkyňa platila žalovanému aj nad sumu 5 660 eur (nad sumu vyčerpaných finančných prostriedkov) svedčí o tom, že nemala vedomosť, že tieto žalovanému nepatria, pretože je nelogické, aby ich inak bola platila. Podľa názoru odvolacieho súdu, preto možno mať za dôveryhodné tvrdenie žalobkyne, že o bezdôvodnom obohatení žalovaného na jej úkor z danej zmluvy sa dozvedela v septembri 2017, v priebehu súdneho konania vedeného Okresným

súdom vo Zvolene pod sp. zn. 6Csp/106/2016, v ktorom spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s. r. o. , ako právny nástupca VÚB a.s., na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej v roku 2016, mala nadobudnúť pohľadávku zo zmluvy o vydaní a používaní „pôžičkovej karty Triangel PREMIUM“ uzatvorenej dňa 25.06.2004 medzi VÚB, a.s., v zastúpení Slovenské kreditné karty, a.s. a žalobkyňou (viď. obsah spisu - prílohy žaloby žalobkyne - rozsudok sp. zn. 6Csp/106/2017, list JUDr. Šoltésa zo dňa 6.4.2017, list výpoveď zmluvy a predčasná splatnosť dlžného zostatku, vyjadrenie žalovaného k žalobe žalobkyne zo dňa 26.06.2018, kde sa VÚB a.s., (žalovaný v tomto konaní) zmieňuje o tom, že konanie 6Csp/106/2017 síce iniciovala VÚB a.s., avšak v jeho priebehu došlo k postúpeniu pohľadávky na spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s.r.o., teda na uvedenú spoločnosť prešli všetky práva a povinnosti s uvedenou pohľadávkou spojené).

28. Vzhľadom na obidvomi stranami prezentované okolnosti, že malo dôjsť, resp. došlo k postúpeniu pohľadávky VÚB, a.s., vyplývajúcej zo zmluvy o vydaní a používaní „pôžičkovej karty Triangel PREMIUM“ uzatvorenej dňa 25.06.2004 medzi VÚB, a.s., v zastúpení Slovenské kreditné karty, a.s., a žalobkyňou ešte pred podaním žaloby žalobkyňou, v súlade s ust. § 161 CSP, podľa ktorého súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (procesné podmienky), súd overil pasívnu vecnú legitimitáciu v spore. Bezdôvodné obohatenie je konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný. Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samostatným vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti (podľa zákonom definovaného pojmu bezdôvodného obohatenia). Všetky platby predstavujúce bezdôvodné obohatenie žalobkyňa zaplatila v prospech VÚB, a.s., ešte v období do 29.09.2015, teda pred postúpením pohľadávky spoločnosťou VÚB, a.s., na spoločnosť Intrum Justitia Slovakia a.s. (zmluva o postúpení zo dňa 20.12.2016). VÚB, a.s., je pasívne legitimovaný účastník v danom spore o návrhu žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyne.

29. Odvolací súd na základe vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že nárok žalobkyne nie je premlčaný v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe.

30. Úlohou súdu bolo preto zaoberať sa otázkou plynutia objektívnej premlčacej doby. Odvolací súd predovšetkým považuje za potrebné uviesť, že tak, ako uviedol v odôvodnení rozsudku okresný súd, aj odvolací súd zastáva názor že na daný prípad dopadá trojročná objektívna premlčacia doba podľa § 107 ods. 2 CSP. K odvolacej námietke žalobkyne, že súd by mal v danom prípade aplikovať 10 ročnú premlčaciu dobu, odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti z hľadiska aplikácie právnej normy ust. § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka upravujúcej premlčanie nároku na bezdôvodné obohatenie v 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe sa vyžaduje preukázanie úmyslu žalovaného, vedomého alebo nevedomého porušenia práva konkrétnou osobou uzatvárajúcou v mene žalovaného zmluvu o úvere, toto nemôže byť nejednoznačné, diskutabilné a akokoľvek pochybné, úmysel v konkrétnom prípade musí byť jednoznačne preukázaný. Úmysel nemožno mať za preukázaný iba zo samej skutočnosti, že žalovaný podniká v oblasti poskytovania úverov a tak mu nepochybne majú byť známe zákonné pravidlá poskytovania úverov, obligatórnych náležitostí zmluvy o úveroch. Podmienka pre uplatnenie 10 ročnej premlčacej doby nie je splnená v prípade absencie zákonom stanovených náležitostí v zmluve a len z tohto dôvodu nie je možné konštatovať, že dodávateľ mal úmysel obohatiť sa voči spotrebiteľovi. Žalobkyňa právne relevantným spôsobom nepreukázala, že sa na daný prípad vzťahuje objektívna 10-ročná premlčacia doba.

30. Keďže pre počiatok plynutia objektívnej trojročnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne (fakticky) došlo, teda bez ohľadu na to, či poškodený vedel, alebo nevedel (nezávisle od jeho ne/vedomosti) o tejto skutočnosti v danom prípade bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného z dôvodu preplatenia istiny čerpaného úveru žalobkyňou vzniklo v okamihu, kedy žalobkyňa prvýkrát preplatila istinu čerpaného úveru, prvou platbou na čerpaný úver, ktorá presiahla splatenú istinu úveru. Od uvedeného momentu vzniklo bezdôvodné obohatenie v rozsahu platieb platených žalobkyňou žalovanému, od tohto momentu začala plynúť objektívna trojročná premlčacia doba a právo žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia. Okresný súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že do dňa uplatnenia práva žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia na súde (žaloba bola podaná na súd dňa 03.05.2018) trojročná objektívna premlčacia doba uplynula

ohľadne prevažnej väčšiny platieb (platby realizované žalobkyňou od 11. júna 2009 do 30.10.2014), zachovaná zostala pri platbách po máji 2015, išlo o tri splátky spolu vo výške 320,- eur (25.06.2015 vo výške 80,- eur, dňa 25.08.2015 vo výške 160,00 eur, dňa 28.09.2015 vo výške 80,- eur), s týmto záverom sa odvolací súd stotožňuje. Súd vychádzal zo špecifikácie platieb, ktoré súdu predložila žalobkyňa, pričom žalovaný túto špecifikáciu nerozporoval.

31. Odvolací súd dospel k záveru, že žaloba žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia je čiastočne dôvodná. Preto rozsudok okresného súdu podľa § 388 CSP v zamietavej časti výroku na vydanie bezdôvodného obohatenia zmenil tak, že žalobkyni priznal voči žalovanému sumu 320,- eur ako nárok žalobkyne z titulu bezdôvodného obohatenia žalovaného na jej úkor podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ktoré plnenie žalovaný prijal od žalobkyne bez právneho dôvodu (úver ktorý poskytol žalovaný žalobkyni bol bezúročný a bezpoplatkový) a je povinný toto plnenie žalobkyni vydať.

32. Žalobkyňa si v konaní z titulu bezdôvodného obohatenia uplatnila sumu 7 395,03 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi celkom ňou zaplatenou sumou žalovanému 13 055,03 eur a celkom žalovaným jej poskytnutých prostriedkov v sume 5 660,00 eur. Odvolací súd priznal žalobkyni sumu 320,- eur, na ktorú sumu z titulu vydania bezdôvodného obohatenia má žalobkyňa voči žalovanému podľa záveru odvolacieho súdu nárok, pretože iba v tomto rozsahu je nárok žalobkyne nepremlčaný, vo zvyšku (do sumy 7 075,03 eur) odvolací súd žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol z dôvodu premlčania uplatneného nároku.

33. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

34. Odvolací súd preskúmaním dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, pokiaľ sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 3 404,73 eur, s odkazom na dikciu ust. § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa s odôvodnením, že o takú sumu ju CFH žaloval a chcel získať ďalšie obohatenie. Odhliadnuc od skutočnosti, že v pôvodnom konaní bola žaloba CFH zamietnutá a nárok na zaplatenie žalovanej sumy žalobcovi nebol priznaný, nárok o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia nie je dôvodný v dôsledku prevažného zamietnutia žaloby žalobkyne v časti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v danom konaní aj odvolacím súdom (žalobkyňa sa ako spotrebiteľ domohla svojho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia iba v nepatrnej časti, 320,- eur). Preto odvolací súd rozhodnutie okresného súdu, ktorým zamietol žalobu žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, potvrdil. Predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa to, aby spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej predpismi na jeho ochranu, pričom je treba zrozumiteľne uviesť, či a ktoré práva žalobcu ako spotrebiteľa boli porušené postupom žalovaného a posudzovanou úverovou zmluvou v danom, v konkrétnom prípade. Odvolací súd konštatuje, že v prejednávacom prípade nebolo súdu predložené súdne rozhodnutie spĺňajúce tieto atribúty.

35. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

36. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana v spore úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

37. Podľa § 262 CSP, ods. 1 o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Ods. 2, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým, sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 2, § 255 ods. 2 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP. Žalobkyňa sa v konaní domáhala zaplatenia 7 395,03 eur. Vo veci bola žalobkyňa úspešná v časti 320,- eur, čo je v percentuálnom vyjadrení pomer jej úspechu vo veci 4,32 % a pomer jej neúspechu vo veci je 95,68 %, čo predstavuje pomer úspechu žalovaného. Teda prevažuje úspech

žalovaného vo veci (95,68% - 4,32 %) jeho čistý úspech vo veci je 91,36 %. Preto žalovanému patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 91,36 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

39. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).